

Lázeňská léčba a rehabilitace pacientů po onemocnění COVID – 19

Prim. MUDr. Ladislav Špišák, CSc.

Institut lázeňství a balneologie v.v.i.

Savoy Westend Karlovy Vary

III/ 2021

Prognóza nemoci COVID 19

- onemocnění COVID-19 má těžší průběh u pacientů se sníženou imunitou , obezitou, kardiovaskulárním onemocněním, diabetem melitus a chronickým onemocněním dýchacího systému v anamnéze.

Následky po infekci COVID - 19

- Po onemocnění COVID-19 dochází k většímu či menšímu poškození plic, srdce, jater, ledvin, pacienti mají psychické potíže (Nobel et al. 2020; Li & Fan, 2020; Fan et al. 2020; Li, 2020; Zhu et al. 2020).
- U 50% pacientů tyto potíže a zvýšená únava a snížená výkonnost přetrvávají i měsíce .
- Rehabilitace a rekonvalescence pacientů, kteří prodělali infekci novým typem koronaviru je jedním z důležitých úkolů současné rehabilitační medicíny ..

Snížení tělesné výkonnosti

- základní problém je významná celková únava, jedná se o tzv post-COVID syndrom nebo long COVID a pacienti jsou nazýváni “long haulers” ., aby se mohli co nejdříve navrátit do pracovního procesu musí podstoupit aktivní rehabilitaci nejen dechového ale i svalového systému . (Mayo Clinic v USA připravila pro tyto klienty program The COVID Activity Rehabilitation Program)

Plicní komplikace

- Především u pacientů po zánětu plic zaznamenáváme dušnost, zvýšenou únavu, bolesti hlavy, sníženou svalovou kapacitu
- Po komplexní karlovarské lázeňské léčbě (pohybová léčba, vodoléčba, elektroléčba, peloidní terapie). dochází již ve druhém týdnu k významnému zlepšení
- Po třech týdnech zdravotní stav odpovídá stavu před infekcí COVID – 19.

Srdečně cévní komplikace

- Časté pozdní komplikace jsou ze strany kardiovaskulárního aparátu, praktičtí lékaři často zaznamenají u pacientů pro COVID- 19 fibrilace síní a záněty srdečního svalu,
- Kardiovaskulární komplikace jsou častější u těch pacientů, kteří již před infekcí COVID – 19 byli léčeni pro ischemickou chorobu srdeční a hypertenzi ale vyskytují se i u pacientů bez kardiovaskulárního onemocnění před infekcí COVID - 19 . Známky SARS-CoV-2, viru, který způsobuje nemoc COVID-19, se našly v srdečních tkáních u více než 60 % sledovaných subjektů

Neurologické komplikace

- Postižení nervového aparátu se projevuje již od počátku onemocnění ve smyslu poruch čichu, chuti, úporných bolestí hlavy, nespavosti. Jako pozdní následky se aktivují demyelinizační onemocnění, encefalopatie, cévní onemocnění mozku, onemocnění periferního nervového systému, extrapyramidové onemocnění a záněty centrálního nervového systému .

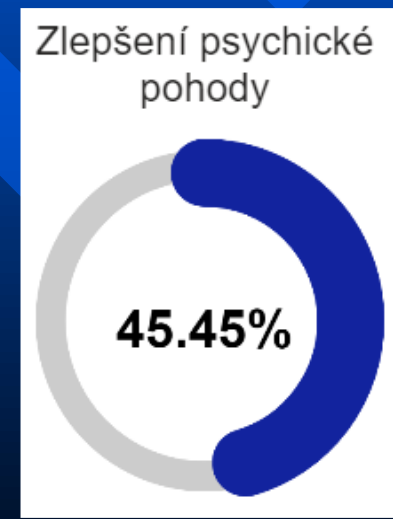
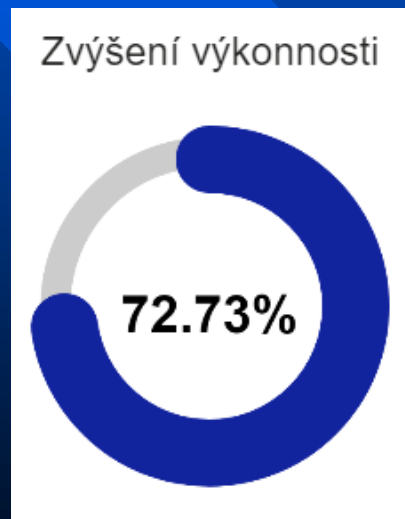
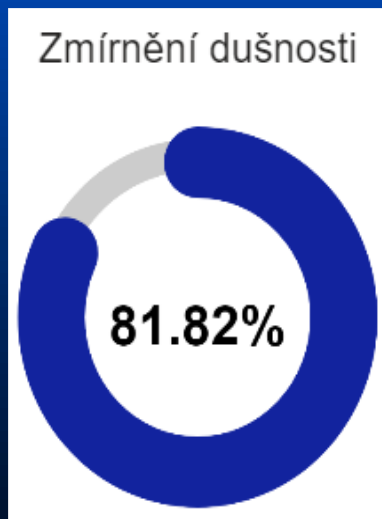
Potíže ze strany trávicího traktu

- COVID infekce ovlivňuje i mikrobiom střeva, často po akutní fázi přetrvávají dyspeptické. potíže žaludeční a střevní, dochází k narušení funkce jater, k výraznému zhoršení M. Crohn, proktokolitidy.
- Pití karlovarských teplých pramenů má choleretický a cholekinetický vliv a kladně působí na regeneraci jaterní buňky, normalizuje střevní floru (střevní mikrobiom).

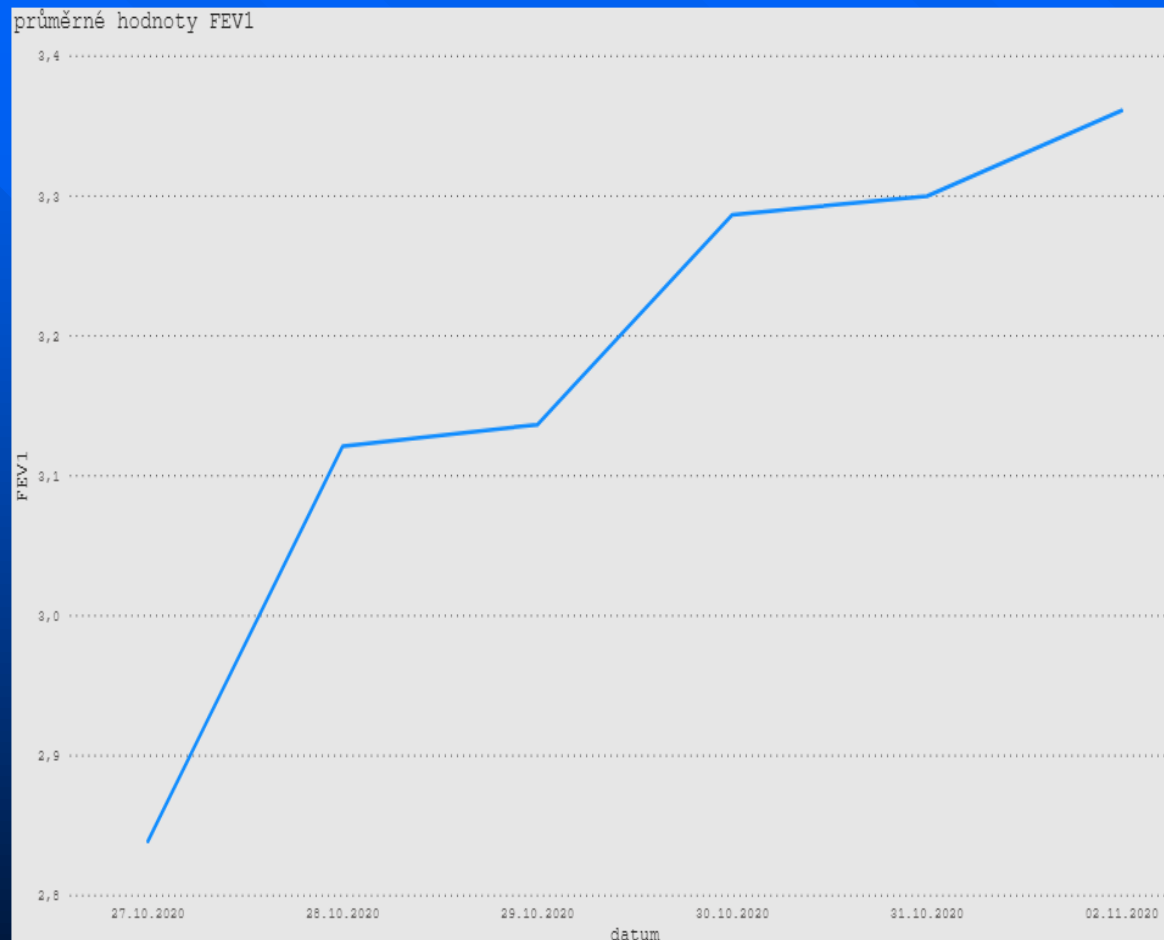
Studie Imperial Group

LL LONG - COVID

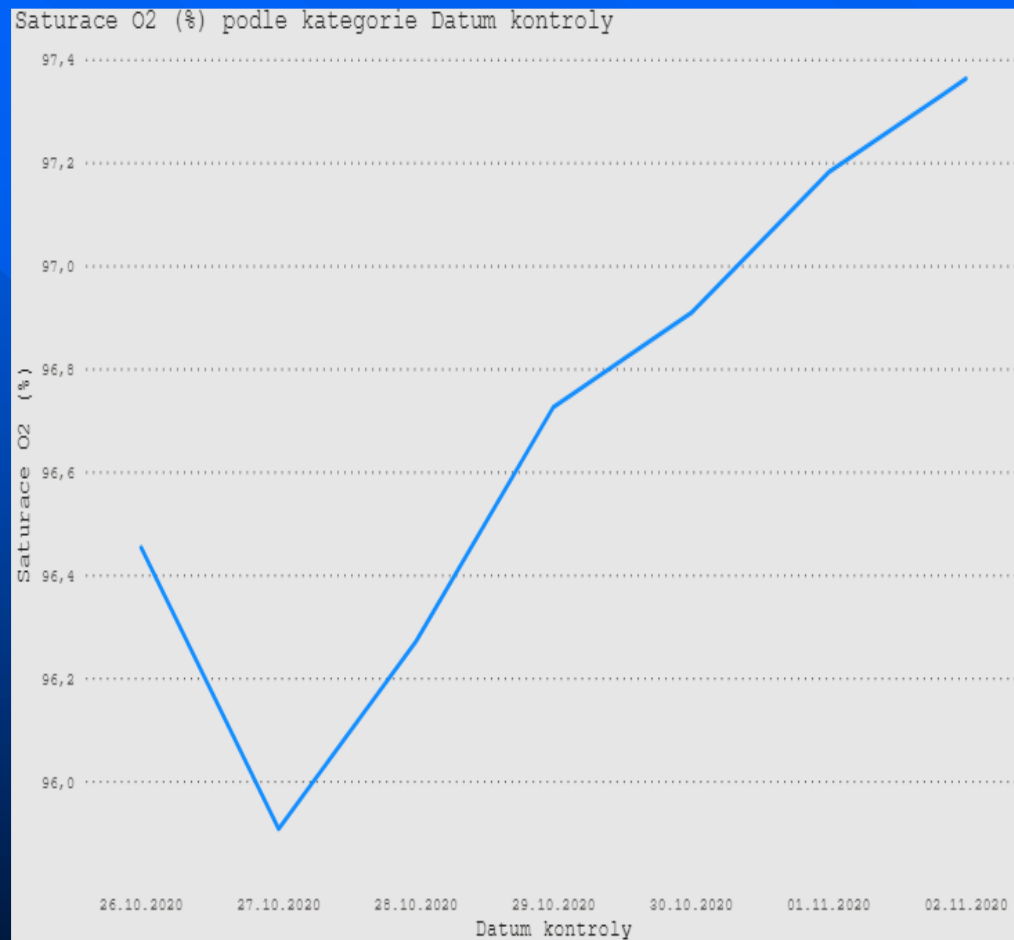
- 8 denní LL : pitná kúra, dechové cviky, fyzioterapie, oxygenoterapie, vitaminy, probiotika
- 35 pac. 18-75 let

Průměrné hodnoty FEV1 v průběhu léčení

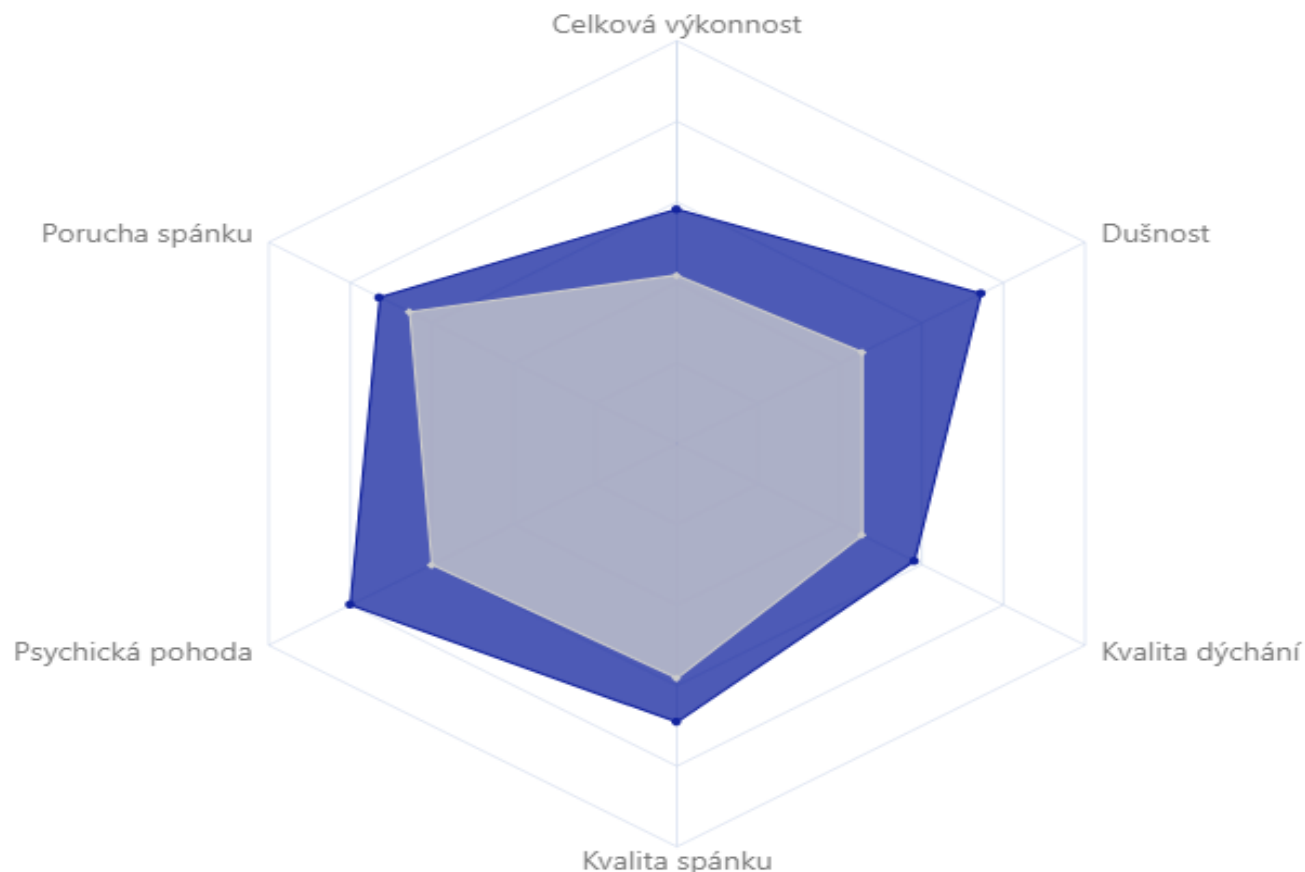
Saturace O2

Závěrečné hodnocení

Subjektivní hodnocení celé skupiny - průměr (stupnice 0-5, 5=nejlepší hodnota)

● den před odjezdem ● počáteční hodnota

STUDIE ILaB

- K lázeňské rekondiční a rehabilitační léčbě jsou přijímáni pacienti SARS-CoV-2 negativní. Jsou léčeni kvalifikovaným specialisty v oboru rehabilitační medicíny a fyzioterapie.
- Na počátku léčby je provedeno stanovení hladiny protilátek IgM, IgG, feritinu v krvi, spirometrie, jaterní FibroScan, biochemické vyšetření jaterních, ledvinných a metabolických funkcí a v závěru léčení je zhodnocen zdravotní stav včetně laboratorních vyšetření. Na základě vyplněného dotazníku je hodnocen i efekt léčby na psychiku a výkonnost.
- Léčení trvá minimálně 2-3 týdny
- Součástí je i edukace pacientů, především ve smyslu normalizace tělesné hmotnosti na podkladě úpravy denního režimu i v domácích podmínkách.
- Léčení je prováděno za přísných hygienických kautel ne jen ve zdravotnickém, ale i stravovacím a ubytovacím provozu .

Program léčby pacientů po COVID – 19 infekci -1. den

- vstupní fyzikální vyšetření, spirometrie
- Hardvarský výstupový step test 5 minut ,
- předpis pitné léčby 3x denně 40 minut před jídlem 200-300 ml, předpis pohybové léčby – dózované terenní kůry 2 km denně, plavání 1x denně 30 minut. Předpis ostatních fyzioterapeutických procedur dle diagnózy –dechová cvičení a rehabilitace fyzioterapeutem, hydroterapie, elektroléčba, termoterapie, inhalace, masáže klasické a reflexní v četnosti 3 procedury denně
- měření tělesné hmotnosti, výšky, obvod pasu
- pohovor s nutričním terapeutem, předpis diety s omezením živočišných tuků

Program léčby pacientů po COVID – 19 infekci - 2. den

– základní klinické a biochemické vyšetření
(krevní obraz, FW, bilirubin v seru, AST, ALT,
GMT, celkový cholesterol, LDL cholesterol,
HDL cholesterol, triglyceridy, aterogenní
index, kreatinin v seru, močovina v seru, kys.
močová v seru, glykemie, ferritin, Fe v seru,
IgG, Vitamin D, moč + sed)

Program léčby pacientů po COVID – 19 infekci – 13. nebo 20. den

- závěrečné fyzikální vyšetření, spirometrie, saturace O₂
- Hardvarský výstupový step test 5 minut) ,
- měření tělesné hmotnosti, výšky, obvod pasu
- klinické a biochemické vyšetření (krevní obraz, FW, bilirubin v seru, AST, ALT, GMT, - celkový cholesterol, LDL cholesterol, HDL cholesterol, triglyceridy, aterogenní index, kreatinin v seru, močovina v seru, kys. močová v seru, glykemie)
- sepsání závěrečné zprávy

Výstupy z pilotního programu sledování - stanovení odborných kritérií a dalších náležitostí pro poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče :

- prodloužení stanovené délky základního léčebného pobytu nebo opakovaného pobytu
- indikační předpoklady,
- kontraindikace, odborná kritéria pro poskytnutí léčebně rehabilitační péče včetně potřebných vyšetření,
- obor specializace lékaře, který takovou péči doporučuje,
- požadavky na dostupnost zdravotnických pracovníků ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lázeňské léčebně rehabilitační péče,
- indikační zaměření lázeňských míst,
- obsahové náležitosti návrhu na lázeňskou léčebně rehabilitační péči

LLRP Long COVIDU dle Indikačního seznamu

V/3 – stavy po komplikovaném zánětu plic

- II/1 – symptomatická ICHS , - II/3 – hypertenzní nemoc II. – III. st., II/5 – funkční poruchy periferních cév a stavy po trombózách.
- III/1 Diabetes mellitus , III/6 Stavy po akutní hepatitidě jakékoliv etiologie a toxickém jaterním poškození
- VI/2 – polyneuropatie s paretickými projevy, VI/8 – nervosvalová onemocnění primární, sekundární a degenerativní
- snížení nákladů na léky, snížení pracovní neschopnosti, návrat k původnímu běžnému život

CÍL

- LLRP Long COVID - hrazena ze ZP, aby nespadala do indukované péče, nebyla regulována úhradovou vyhláškou
- Do 6 měsíců po prodělaném onemocnění v rámci KLL, poté v rámci PLLRP
- Na základě doporučení ftizeologa, kardiologa, neurologa, gastroenterologa, praktického nebo rehab.

Děkuji za pozornost

